

Mapa potenciálního rizika hospodářských škod způsobených syslem obecným (*Spermophilus citellus*): Hrušovany u Brna

Specializovaná mapa s odborným obsahem

Autoři: Lukáš Poledník, Kateřina Poledníková

Vydal: ALKA Wildlife, o.p.s. 2021

Vytvořeno v rámci projektu „Sysel obecný a zemědělství – vzájemné interakce, využití výsledků k minimalizaci škod a k podpoře sysla obecného“ č. SS01010510 financovaného se státní podporou Technologické agentury ČR (www.tacr.cz) v rámci Programu Prostředí pro život.

Sysel obecný je kriticky ohrožený druh živočicha. Jedná se o středně velkého hlodavce, který konzumuje převážně rostlinnou potravu. Sysel konzumuje i některé hospodářské plodiny, pokud se v jeho blízkosti pěstují. Mapy by měly sloužit jako odborný podklad pro orgány ochrany přírody ke snížení/zamezení konfliktu mezi ochranou tohoto druhu a zemědělci či místními obyvateli.

Mapy jsou založeny na datech o výskytu a hustotách sysla obecného, typu prostředí a možnostech migrace syslů:

1. výskyt a hustoty syslů: jako podklad byly vzaty detailní údaje z mapování nor sysla obecného v jednotlivých lokalitách; použity byly dostupná data z let 2018 až 2021; výskyt i hustoty nejsou stabilní, zejména ve Velkých Pavlovicích došlo k velkým změnám, ale vzhledem k tomu, že cílem je zjistit potenciální riziko, byly vzaty nejvyšší zjištěné hustoty v dané lokalitě; v programu ArcGis byl okolo každé zaznamenané nory vytvořen „home range“ o průměru 63 m (citace) a z těchto dat byla spočítána metodou kernel „oblast výskytu s relativní hustotou“ (OV).
2. Migrační potenciál: okolo OV byl vytvořen minimum convex polygon (MCP) a poté oblast dosahu migrace (OM) 800 m od krajů MCP. Hodnota 800 m vychází z maximální námi zaznamenané vzdálenosti nově vytvořené kolonie sysla, konkrétně ve vinicích Lahofer v k.ú. Miroslav (pozorování jedinci jsou i ve větší vzdálenosti, ale bez založení kolonie). Z OM byly vypuštěny oblasti, které se nachází na druhé straně nějaké migrační bariéry (železnice, větší tok, městská zástavba atd.)
3. Typ prostředí byl zmapován při terénní pochůzce; pozemky byly rozděleny pouze na dvě kategorie: rizikové a nerizikové; rizikové pozemky jsou ty, kde se nachází orná půda, záhumenky, zahrady se zeleninou a pro tyto pozemky je výše rizika 0 až 5 dle polohy, viz níže; pozemkům s nerizikovým prostředím byla automaticky přiřazena kategorie rizika 0; přestože u výše škod hraje roli typ plodiny a plocha pozemku, tento faktor nebyl analyzován, protože plodiny se mohou na pozemcích měnit z roku na rok - cílem map je ukázat riziko v horizontu nejbližších let

Pro potenciální riziko pak byly následně vypočítány tyto kategorie ve sledovaném území:

kategorie 0: minimální riziko škod, mimo plochu OM; nerizikové typy prostředí

kategorie 1: plocha OM – v migrační vzdálenosti od kolonie

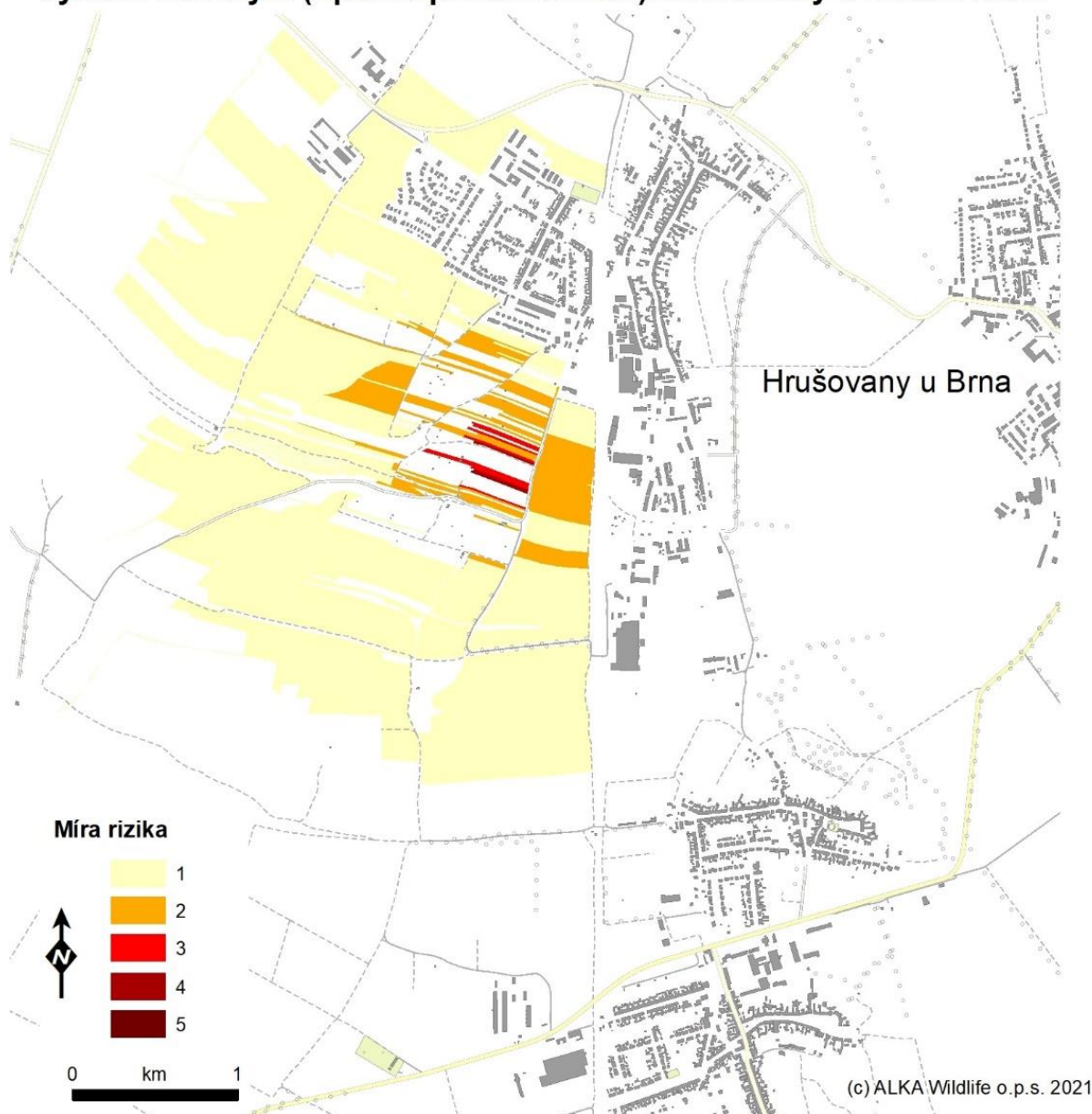
kategorie 2 až 5: v rámci OV byly vytvořeny 4 kategorie hustot o stejné šíři s maximální hustotou, která byla zjištěna v daném prostředí (v Hrušovanech u Brna)

Mapy jsou dostupné na www.alkawildlife.eu/projects/sysel-obecný-a-zemědělství

T A
Č R

Program **Prostředí pro život**

Mapa potenciálního rizika hospodářských škod způsobených system obecným (*Spermophilus citellus*): Hrušovany u Brna a okolí

T A

Č R

Program **Prostředí pro život**